

7 sammu programmi ainekava

Põhikooli 1. ja 2. astme programmi „7 sammu” keskmes on laps, kes läbi seitsme teema saab võimaluse toimetada kodaniku, töötaja, tarbija ja ettevõtja rollis. Õppetegevused arendavad ettevõtlikkust ja valmisolekut pidevalt õppida ning otsustada. Lapse arengut jälgides liigutakse lihtsamalt keerulisemale, üksikult üldisele ja vahetust lähiümbrusest kaugemasse, abstraktsemasse majandusruumi.

Programmi läbiv mõte on ettevõtlikkuse arendamine ja hariduse tähtsus inimese elus. Uusi teadmisi omandatakse praktilises tegevuses ja disainmõtlemise meetodit rakendades. Isiklikku eeskuju näitavad tundide läbiviimisse kaasatud vabatahtlikud lapsevanemad ja nõustajad. Koolis õpitu seost igapäevaeluga hoiavad õppekäigud asutustesse ja ettevõtetesse.

Kooli eripärast ja õppekavast lähtuvalt saab programmi õpetada eraldi majanduse ja ettevõtluse õppeainena käsitledes erinevaid teemasid 20-35 tunni mahus 1.- ja 2. kooliastmes või üldõpetuse osana või lõimituna erinevatesse ainetundidesse.

Õpitulemused

Õpilane

- 1) tunneb iseenda oskusi, soove ja vajadusi;
- 2) mõistab perekonnaliikmete rolle, kogukonna toimimist;
- 3) tunneb erinevaid ameteid ja kavandab oma tulevast tööelu;
- 4) teab Eesti ressursse, ettevõtteid ja ettevõtlust, võimalusi kaupade ekspordiks ja impordiks ning mõistab, kuidas me igapäevaselt sisseoste tehes sõltume maailma teistest riikidest ja ettevõtetest;
- 5) oskab arukalt kasutada oma taskuraha ning väärtustada säästmist ja kogumist;
- 6) mõistab kõigi inimeste võrdseid õigusi ühiskonnas ja rahvusvahelise töö ja karjääri võimalusi;
- 7) mõistab hariduse tähtsust edukaks toimetulekuks töö- ja ettevõtluskeskkonnas ja väärtustab õppimist.

„7 sammu“ õppe kaudu arenevad õpilaste üldpädevused – matemaatika ja digipädevus, enesemääratlus-, suhtlus-, kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus.

„7 sammu“ programmi saab lõimitult õpetada matemaatika, emakeele ja inimeseõpetuse tundides, samuti saab erinevaid tegevusi viia läbi kunstiõpetuse ja käsitöö tundides, rõhutades teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni tähtsust keskkonnasõbraliku ja jätkusuutliku majanduse arendamiseks.

Kuna maailm on pidevas muutumises, tuleb inimestel elu jooksul järjepidevalt õppida ja end täiendada, muutustega kohaneda, loovalt ja kriitiliselt mõelda, probleeme lahendada ja vastutust võtta.

Hindamine

Õpitulemuste hindamine lähtub gümnaasiumi riiklikus õppekavas toodud hindamisalustest ja hindamist reguleerivatest dokumentidest, sh kooli õppekavas sätestatud hindamisjuhendist. Hinnatakse teadmisi ja nende rakendamise oskusi, loovust ülesannete lahendamisel ja üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi, arutluse, põhjendamise ja seoste loomise oskust, õpilase iseseisvat ja rühmatööd.

7 Sammu ainekava

Teema	Õpitulemused	Mõisted
1. Meie ise keskendub enda ja üksikisikute rollidele, mida tuleb ühiskonnas täita töötaja ning tarbijana.	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> · tunnetab enda rolli majandustegevuses; · saab aru, kuidas töötajad sõltuvad millegi saavutamisel üksteisest; · selgitab oma sõnadega, mis on raha; · mõistab tarbija rolli ja raha säästmise tähtsust. 	töötama, ostma, kaup, teenus, müüma, raha, pank, säästma, valik, annetama.
2. Meie perekond on üles ehitatud perekondi ja nende majandamist puudutavatele teemadele.	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> · arutab perekonna mõiste üle; · mõistab, kuidas inimesed perekonnas koos elavad ja töötavad; · selgitab vajaduse ja soovi erinevust; · saab aru, et pereliikmed sõltuvad oma soovide ja vajaduste rahuldamisel paljudest ettevõtetest. 	perekond, töö, vajadus, soov, vahetus, annetus, taaskasutus, amet, ettevõtte.
3. Meie kodukoht keskendub kodukohta puudutavatele teemadele, käsitleb kodu läheduses tegutsevaid ettevõtteid, omavalitsuse tööd.	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> · teab lähiümbruse ettevõtteid; · selgitab, kuidas inimesed koos töötavad; · kirjeldab mõnda ametit; · teab tootmise mõistet ning võrdleb individuaalset ja konveierliinil tootmist; · mõistab, et valitsus kogub makse hüvede kindlustamiseks kõikidele inimestele. 	küla, linnaosa, töö, tootmine, praak, kvaliteet, valitsus, maksud, teenused, valik, otsus, kaup.
4. Meie linn ja vald uurib linna tüüpilisi ettevõtteid ja neis tehtavaid töid.	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> · mõistab ehitustegevuse tähtsust linnas; · kirjeldab ehitustegevuses vajalikke ameteid; · arutleb linnapaneerimise tähtsuse üle; · mõistab ajalehe kui kommunikatsiooni vahendi tähtsust; · selgitab panganduses vajalikke ameteid; · teab, et üks panga ülesannetest on hoida raha. 	linn, ehitus, projekt, mõõtkava, oskus, amet, piirkond, intervjuu, omanik, pank.
5. Meie maakond ja riik keskendub ressurssidele, kaupade ja teenuste tootmisele, uurib maakonna ettevõtteid ja riigi rolli majanduses.	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> · teab tooteid ja teenuseid, mida maakonnas ja riigis pakutakse; · mõistab, kuidas ettevõtetus mõjutab maakonna elu ja riigi toimimist; · toob näiteid maakonna ressurssidest; · kirjeldab, kuidas ressursid, kaubad ja raha liiguvad ettevõtete, perede ja riigi vahel; · väärtustab õppimist ja oskuste omandamist töömaailmas toimetulekuks. 	majandus, ressursid, tulu, kulu, kasum, keskkond, toode, sihtrühm, tootmine, jätkusuutlikkus.

<p>6. Meie mini-minifirma</p> <p>tutvustab õpilastele ettevõtte tegevuse põhitõdesid ja arendab ettevõtluspädevust mini-minifirmas tegutsemise kaudu.</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> · teab kolme põhilist ettevõtte vormi ja kolme peamist majandusküsimust; · toob näiteid ettevõtja rolli ja vastutuse kohta; · selgitab tootlikkust ja seda mõjutavaid tegureid; · mõistab reklaami tähtsust; · arendab enda ettevõtlikkust. 	<p>ärimudel, juhtimine, FIE, osaühing, aktsiaselts, kapital, loodusvarad, tööjõud, kasum, reklaam, tootlikkus, omahind, müügihind.</p>
<p>7. Meie maailm</p> <p>tutvustab Euroopa ja mõne maailma riigi majandust ja kaubavahetust, selgitab teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni tähtsust.</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> · mõistab kodumaise ja Euroopa ning maailma kaubanduse vahelisi seoseid ja vastastikust sõltuvust; · toob näiteid, kuidas maailmamajandus teda mõjutab; · mõistab, et haridus ja teadus loovad uusi tehnoloogiaid ja lahendusi, mis aitavad maailma keskkonda säästa ja hoida. 	<p>kaubandus, eksport, import, barter, valuuta, kaubanduspartnerid, maailmamajandus.</p>